

Asia: VN/26275/2020

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS LENTOLIIKENTEEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto periaatepäätöksestä lentoliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä

Valtioneuvoston periaatepäätös lentoliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä asettaa tavoitteet ja määrittää toimenpiteet lentoliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteen asettamisen pohjana toimii Suomen sitoutuminen ICAO:n ja EU:n tavoitteisiin lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi sekä fossiilisessa tiekarttatyössä arvioidut mahdollisuudet kotimaan ja Suomesta lähtevän kansainvälisen lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi. Tavoitetta tukee myös Sanna Marinin hallitusohjelman mukainen uusiutuvien lentopolttoaineiden jakeluvuote, jossa tavoitteena on 30 prosentin osuus vuonna 2030.

Suomessa lentoliikenteen vaikutus kasvihuonepäästöihin on kasvanut erityisesti kansainvälisen liikenteen osalta. Periaatepäätöksessä esitetään lukuisia toimia lentoliikenteen päästöpotentiaalnin laskemiseksi. Näitä ovat muun muassa vaihtoehtoisten käyttövoimien lisääminen, liikennejärjestelmän ja liikennevälineiden energiatehokkuuden edistäminen sekä hinnoittelu. Toimenpiteistä vaihtoehtoisten käyttövoimien lisääminen ja liikennejärjestelmän ja liikennevälineiden energiatehokkuuden edistäminen eivät pyri suoraan vaikuttamaan liikennemääriin. Toimenpiteet ovat osuvia ja Lapin näkökulmasta kannatettavia.

Osa hinnoitteluun liittyvistä toimenpiteistä voi johtaa lentoliikenteen määrän laskuun, jolla olisi potentiaalisia negatiivisia kerrannaisvaikutuksia Lapin matkailuun ja elinkeinoelämään. Lapin saavutettavuudelle lentoliikenne on erittäin merkittävä liikennemuoto. Lapissa on viisi lentoasemaa: Rovaniemellä, Kemi–Torniossa, Kittilässä, Ivalossa ja Enontekiöllä. Lentotarjonta on pääosin kausittaista. Matkustajamäärät kasvoivat vuoden 2020 alkuun asti merkittävästi, suurelta osin

kansainvälisen matkailun kasvun takia. Pitkistä etäisyyksistä johtuen lentomatkustaminen näyttäytyy edelleen kuluttajalle houkuttelevana vaihtoehtona Lappiin ja Lapista matkustettaessa.

Periaatepäätöksessä esitetyn hintasäätelyn ohella tärkeä kehityskohde kuluttajavalintojen ohjaamisessa on raideliikenteen kehittäminen varteenotettavaksi ja nopeammaksi vaihtoehdoksi lentoliikenteelle Lapin matkailussa. Pääradan kehittäminen sekä Lapin rautatieinfrastruktuurin ja rataverkon laajentaminen ja parantaminen nähdään ensisijaisen tärkeänä, jotta Lapin saavutettavuuden riippuvuutta lentoliikenteestä saataisiin lievennettyä.

Liiallisella lentoliikenteen hintasäätelyllä olisi negatiivinen vaikutus Lapin matkailuun ja elinkeinoelämään, eikä liian aggressiivisia toimenpiteitä olisi syytä toteuttaa ilman riittävää investointia vaihtoehtoihin liikennemuotoihin. Täten onkin hyvä, että periaatepäätöksessä on pääasiassa keskitytty kustannustehokkaampiin hinnoittelun toimenpiteisiin, kuten päästökaupan lisäämiseen ja uusiutuvien polttoaineiden käytön kannustamiseen polttoaineveron kautta.

Lentoliikenteen päästöjen vähentäminen ja lentoliikenteen murroksessa aktiivisena toimijana oleminen on nähty tavoitteena myös Lapissa. Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman 2040 luonnoksessa yhtenä keskeisenä toimenpiteenä lentoliikenteen osalta on mainittu aktiivinen rooli lentoliikennemurroksessa. Lentoliikenteen vastuullisuutta on myös tuotu esiin Pohjois-Suomen kehittyvä lentoliikenne -hankkeessa.

Lapin liiton näkemyksen mukaan periaatepäätös lentoliikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä on perusteltu tavoite ilmastonmuutoksen hillinnässä, mutta se ei saa aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia Lapin saavutettavuudelle ja talouskehitykselle. Periaatepäätöksessä esitetyt toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat hyvin perusteltuja ja kannatettavia.

Mika Riipi

maakuntajohtaja

Riitta Lönnström

suunnittelujohtaja

Piisilä Juha

Lapin liitto